

Sygn. akt VIII U 1160/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 października 2021 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	Sędzia SO Jolanta Łanowy-Klimek
Protokolant	Katarzyna Stefańczyk

po rozpoznaniu w dniu 28 września 2021 r. w Gliwicach

sprawy M. G. (G.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o podleganie ubezpieczeniom społecznym i podstawę wymiaru składek

na skutek odwołania M. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 18 marca 2020 r. **nr** (...)

I. zmienia zaskarżoną decyzję, w ten sposób, iż stwierdza , że :

- ubezpieczona M. G. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą nie podlegała obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym : emerytalnemu i rentowemu oraz wypadkowemu w okresach od dnia 5 stycznia 2016 roku do dnia 31 stycznia 2016r. oraz w okresie od 7 stycznia 2020 r. ,
- podstawa wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne : emerytalne, rentowe i wypadkowe, w styczniu 2016 roku oraz w styczniu i lutym 2020r. wynosi – 0,00,
- podstawa wymiaru składek na Fundusz Pracy w styczniu i lutym 2020r. wynosi – 0,00,
- podstawa wymiaru składek na Fundusz Pracy i Solidarnościowy Fundusz (...) za styczeń i luty 2020r. wynosi – 0,00;

II zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. na rzecz ubezpieczonej kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(-) SSO Jolanta Łanowy -Klimek

sygn. akt VIII U 1160/20

UZASADNIENIE

Decyzją z 18 marca 2020 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z., działając na podstawie art. 83 ust. 1-3 w zw. z art. 6 ust. 1 pkt 5, art. 12 ust. 1, art. 13 pkt 4, art. 18 ust. 8 i 9, art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, art. 104 ust. 1 pkt 3, art. 107 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2014 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz art. 4 ust. 1 i 2 ustawy z 23 października 2018 r. o Solidarnościowym Funduszu (...) Osób Niepełnosprawnych, stwierdził, że M. G. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu w okresie od 5 stycznia 2016 r. do 31 stycznia 2016 r. oraz od 7 stycznia 2020 r. Jednocześnie organ rentowy podał, że podstawa wymiaru składek wynosi: na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe 483,39 zł w 01/2016, 2529,20 zł w 01/2020, 3136,20 zł w 02/2020; na Fundusz Pracy 2529,20 zł w 01/2020, 3136,20 zł w 02/2020, na Fundusz Pracy i Solidarnościowy Fundusz (...) 2529,20 zł w 01/2020 i 3136,20 zł w 02/2020.

M. G. wniosła odwołanie od powyższej decyzji, domagając się jej uchylenia i uznania, że przed rozpoczęciem prowadzenia działalności gospodarczej pod firmą (...) wcześniej nie prowadziła działalności gospodarczej, a w konsekwencji przysługuje jej prawo do skorzystania z preferencyjnych stawek z tytułu ubezpieczenia społecznego, zdrowotnego i Funduszu Pracy. W uzasadnieniu podniosła, że w okresie wskazanym w zaskarżonej decyzji nie prowadziła faktycznie działalności gospodarczej, a sam wpis do (...) nie świadczy, że działalność rzeczywiście była prowadzona.

W odpowiedzi na odwołanie, organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko wyrażone w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji, a nadto o zasądzenie od odwołującej na rzecz organu rentowego zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Ostatecznie odwołująca domagała się zmiany zaskarżonej decyzji poprzez uznanie, że w spornych okresach nie podlegała ubezpieczeniom społecznym jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą.

Sąd ustalił, co następuje:

Odwołująca M. G. 5 stycznia 2016 r. zarejestrowała w Centralnej Ewidencji i Działalności Gospodarczej jednoosobową działalność gospodarczą, a następnie – jako płatnik składek – dokonała zgłoszenia w ZUS z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej od 5 stycznia 2016 r. do 31 stycznia 2016 r. Jako osoba ubezpieczona M. G. zgłosiła się do obowiązkowych ubezpieczeń dla osoby prowadzącej działalność gospodarczą, rozliczając składki na ubezpieczenia społeczne od zadeklarowanej podstawy wymiaru w wysokości 30% minimalnego wynagrodzenia. Odwołująca opłaciła składki za ww. okres w ustawowym terminie.

W okresie od 5 stycznia 2016 r. do 31 stycznia 2016 r. odwołująca faktycznie nie prowadziła działalności gospodarczej. Odwołująca, będąc wówczas jeszcze uczennicą szkoły średniej, postanowiła otworzyć salon kosmetyczny, którego rozruch miał sfinansować jej chłopak, albowiem sama nie posiadała środków finansowych na zainwestowanie w firmę. W związku z faktem, że chłopak odwołującej wycofał się z proponowanej pomocy finansowej, odwołująca zaniechała prowadzenia działalności gospodarczej. Odwołująca nie podjęła żadnych kroków w celu realnego prowadzenia działalności gospodarczej, nie wynajęła lokalu, nie szukała klientów, nie kupowała sprzętów, nie wystawiała faktur. Czynności związane z założeniem firmy sprowadziły się jedynie do rejestracji działalności w (...), zgłoszenia jej w ZUS oraz opłacenia składki – ze środków rodziców – za styczeń 2016 r., ponieważ nie chciała mieć zobowiązań względem ZUS.

Po szkole średniej odwołująca kontynuowała naukę na studiach zaocznych z kosmetologii oraz pracowała na podstawie umowy zlecenia w salonie kosmetycznym.

W 2019 r. odwołująca dokonała wykreślenia działalności w (...) z datą zgłoszenia, tj. 5 stycznia 2016 r.

W dniu 7 stycznia 2020 r. odwołująca ponownie zarejestrowała w (...) jednoosobową działalność gospodarczą pod firmą (...). Przedmiotem tej działalności było świadczenie usług kosmetycznych w salonie kosmetycznym w G. przy ul. (...). Wraz z rozpoczęciem prowadzonej działalności gospodarczej odwołująca robiła zakupy, wystawiała faktury,

jednak z uwagi na pandemię koronawirusa, odwołująca musiała zamknąć salon do maja 2020 r. Odwołująca zaczęła przyjmować klientów w salonie kosmetycznym od maja 2020 r.

W związku z rozpoczęciem prowadzenia działalności gospodarczej odwołująca dokonała zgłoszenia od 7 stycznia 2020 r. do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego jako przedsiębiorca korzystający z tzw. „ulgi na start”.

Wobec powyższego zgłoszenia organ rentowy przeprowadził postępowanie wyjaśniające, w wyniku którego wydał zaskarżoną decyzję.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego, zeznań świadka M. W. (nagranie z rozprawy z 28 września 2021 r. k.45), przesłuchania odwołującej (nagranie z rozprawy z 28 września 2021 r. k.45).

Sąd uznał, że zgromadzony materiał dowodowy jest wystarczający do poczynienia ustaleń faktycznych i merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej zasługuje na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie przedmiotem sporu jest kwestia podlegania odwołującej ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej w okresie od 5 stycznia 2016 r. do 31 stycznia 2016 r. oraz od 7 stycznia 2020 r. oraz podstawy wymiaru składek w styczniu 2016 r. oraz styczniu i lutym 2020 r. Odwołująca twierdziła bowiem, że nie prowadziła działalności gospodarczej przed 2020 r. Nadto wskazywała, że zamierzała skorzystać z tzw. „ulgi na start”, jednak zaskarżona decyzja jej to uniemożliwia.

Zasady podlegania ubezpieczeniom społecznym, regulują przepisy ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 423 ze zm.), zwanej ustawą systemową.

Zgodnie z art. 1 ustawy ubezpieczenia społeczne obejmują ubezpieczenie emerytalne, ubezpieczenia rentowe i ubezpieczenie chorobowe i wypadkowe.

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt 5 tej ustawy, zwanej dalej ustawą systemową, obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, z zastrzeżeniem art. 8 i 9, osoby będące osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność oraz osobami z nimi współpracującymi.

Zgodnie z art. 13 pkt 4 ustawy systemowej, osoby prowadzące pozarolniczą działalność obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu podlegają - od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie art. 36aa oraz przepisów ustawy z 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców.

Za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność - w myśl art. 8 ust. 6, pkt 1 - uważa się osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów ustawy z 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców lub innych przepisów szczególnych, z wyjątkiem ust. 6a.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy z 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców przedsiębiorca będący osobą fizyczną, który podejmuje działalność gospodarczą po raz pierwszy albo podejmuje ją ponownie po upływie co najmniej 60 miesięcy od dnia jej ostatniego zawieszenia lub zakończenia i nie wykonuje jej na rzecz byłego pracodawcy, na rzecz którego przed dniem rozpoczęcia działalności gospodarczej w bieżącym lub w poprzednim roku kalendarzowym wykonywał w ramach stosunku pracy lub spółdzielczego stosunku pracy czynności wchodzące w zakres wykonywanej działalności gospodarczej, nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym przez okres 6 miesięcy od dnia podjęcia działalności gospodarczej.

W myśl ust. 2 przedsiębiorca może zrezygnować z uprawnień, o którym mowa w ust. 1, przez dokonanie zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych.

Wreszcie, art. 83 ust. 1 ustawy systemowej przyznaje Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych kompetencje do wydawania decyzji w zakresie indywidualnych spraw dotyczących w szczególności między innymi: zgłaszania do ubezpieczeń społecznych, przebiegu ubezpieczeń, ustalania uprawnień do świadczeń z ubezpieczeń społecznych.

Odwołująca utrzymuje, że w styczniu 2016 r. faktycznie nie prowadziła działalności gospodarczej, a jedynie zgłosiła działalność w (...).

Sąd wskazuje, że sam wpis do ewidencji działalności gospodarczej (zarejestrowanie) ma charakter deklaratoryjny. Istnienie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej nie przesądza o faktycznym prowadzeniu tej działalności, ale prowadzi do domniemania prawnego, według którego osoba wpisana do ewidencji jest traktowana jako prowadząca działalność gospodarczą. Domniemanie to może być obalone (por. wyrok SN z dnia 14 września 2007r., III UK 35/07, LEX nr 483284, wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 21 marca 2006r., III AUa 2850/04, LEX nr 217125). „Określenie przez samego przedsiębiorcę daty rozpoczęcia działalności gospodarczej wpisywanej do ewidencji powoduje istnienie domniemania faktycznego, że z tą datą działalność gospodarcza została podjęta i jest prowadzona aż do czasu jej wykreślenia z ewidencji. Domniemanie faktyczne ma znaczenie dowodowe i może być obalone, co oznacza, iż czasookres prowadzenia działalności gospodarczej wynikającego z wpisu do ewidencji może być korygowany, lecz czynność ta musi być powiązana z wynikami postępowania dowodowego” (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w W. z dnia 28 stycznia 2009r., (...) SA/Wa (...), LEX nr 489317).

W wyroku z dnia 12 stycznia 2012r., I UK 203/11 (LEX nr 1162649) Sąd Najwyższy wskazał, iż kwestie związane z formalnym zarejestrowaniem, wyrejestrowaniem, czy zgłaszaniem przerw w tej działalności mają ewentualnie znaczenie w sferze dowodowej, nie przesądzają same w sobie o podleganiu obowiązkowi ubezpieczenia społecznego. Natomiast ciężar dowodu wykazania istnienia rzeczywistej przerwy w prowadzeniu działalności gospodarczej (art. 6 k.c.) spoczywa na ubezpieczonym.

W ocenie Sądu przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe, w szczególności zeznania świadka i wyjaśnienia samej odwołującej, które Sąd uznał za wiarygodne, świadczą o tym, że w styczniu 2016 r. odwołująca jedynie zarejestrowała w (...) jednoosobową działalność gospodarczą, natomiast faktycznie nie rozpoczęła jej prowadzenia. Dopiero w styczniu 2020 r. na nowo otworzyła salon kosmetyczny, faktycznie rozpoczynając prowadzenie działalności gospodarczej.

Wobec powyższego, biorąc pod uwagę cytowane wyżej przepisy, Sąd uznał, że zaskarżona decyzja jest błędna, a odwołująca jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą nie podlegała obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym emerytalnemu i rentowemu oraz wypadkowemu w okresach od 5 stycznia 2016 r. do 31 stycznia 2016 r. oraz w okresie od 7 stycznia 2020 r. a podstawa wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne (emerytalne, rentowe i wypadkowe) w styczniu 2016 r. oraz w styczniu i lutym 2020 r. wynosi 0,00 zł. W konsekwencji również podstawa wymiaru składek na Fundusz Pracy i Fundusz Pracy i Solidarnościowy Fundusz (...) w styczniu i lutym 2020 r. wyniosła 0,00 zł.

Mając powyższe rozważania na uwadze, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., Sąd zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w pkt I 1-4 wyroku.

O kosztach zastępstwa procesowego Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. oraz § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018 r., poz. 265).

(-) Sędzia Jolanta Łanowy-Klimek